

Begin

Wat is dat ook alweer, dat waarover gesproken wordt alsof het een oplossing is,

 wat wordt ook alweer gemaakt in de werkplaats van donker en licht, dat als het begin is.

Hoe hoog moet ik zijn om de aarde heel te zien en iets van de hemel daaromheen,

 zoals iets wat gebeurt heel zien, net ver genoeg om het begin en einde te zien en iets daaromheen.

Waarom geef je mij dat niet cadeau, het verschil tussen winst en verlies,

 dat ik niet hoeft te zeggen waarom ik hier begin en niet ergens anders.

Bang om te beginnen aan wat ik niet kan zonder veel hulp, omdat ik het niet goed kan en snel opgeef;

 het begon en hield op, net toen ik wilde dat het door zou gaan totdat ik genoeg zou hebben aan het begin.

De beginner en de opgever, een van hen wordt beter als hij ouder wordt?

 Plotseling heeft de een tijd voor de ander.

Wil ik dat weten, nee, dat wil ik niet weten, dan had ik het eerder moeten zeggen;

 kijk, ik wist helemaal niet hoeveel het was wat ik opgaf, maar nu ga je mij het laten zien.

Ik wil opnieuw beginnen en jij bent eerder begonnen dan ik,
 dan wil ik dat het niet telt.

Ik heb gehoord dat anderen goed beginnen, maar ik niet,
daarom is het voor mij ook zo moeilijk te zeggen dat ik wil
beginnen.

Wil ik dat wij weer bij het begin beginnen, dan kan ik bij het begin
zijn;

bied je mij aan bij het begin te beginnen zodat ik bij het
begin kan zijn?

Ik merk dat wij zonder iets te zeggen weer bij het begin zijn
begonnen,

hoewel ik de vorige keer het begin niet heb gezien, maar er
wordt zoveel duidelijk gemaakt, met grote stappen, zoals bij het
begin.

Het laatste stuk moet ik alleen doen, ik heb iets bewaard voor het
laatste stuk;

iemand anders was bij het begin, maar die heb ik niet gezien.

Wakker worden tussen bloemen en ervoor betaald krijgen, een dag
over kunnen slaan als ik wil;

niemand heeft mij hier gebracht, ik kan nog omkeren en de
andere kant uit lopen.

Muziek om te rennen, dwars door de woestijn Sinaiï, aan de berg Sinaiï
voorbij;

zag ik iemand die stilstond, midden in de woestijn, als op het
strand rondom de berg Sinaiï?

Dat het einde iets met het begin te maken heeft, dat is niet
gebruikelijk, dat is alleen hier zo;

de regels waaraan ik mij kan houden geven begin en einde,
daarom kan ik later beginnen dan ik verwacht, zeg dat het zo is.

Ghalib

Ghalib woont in een huis in Delhi,
maar als hij gedichten schrijft, in het midden van Iran,

niemand leest meer Perzisch, ook niet in Iran,
en Ghalib zegt dat de Perzische woordenboeken die in Delhi
te koop zijn niet kloppen.

De parels uit de kroon van de koning van Perzië, een voor een laat ik
ze op papier vallen,

de kroon van de koning van Delhi, door mij veranderd in
gedichten,

afgenomen waar iedereen het kon zien, in het geheim aan mij
gegeven,

ik weet dat het paradijs niet bestaat, maar toch denk ik er
vaak over.

De deur van het paradijs is precies als jouw deur, alleen is het niet zo
druk als voor jouw deur,

wat is een kroon, dat is iets wat je op je hoofd zet, van wat is
het de kroon, van waar je aan denkt.

Ghalib schrijft zo schitterende gedichten,

hij zou een pensioen moeten krijgen, maar vandaag weet hij
niet aan wie te vragen.

Als de koning mij betaalt

Als de koning mij betaalt schrijf ik over zijn tuin als het avond wordt,
als een vrouw die hem met een vinger roept of een groep
blinde danseressen, een geschenk van ver weg.

Hij wijst de danseressen waar ze de rest van hun leven zullen wonen,
welke deuren die van hun kamers zijn en welke die van de
kasten waarin ze hun kleren kunnen ophangen.

Mijn mond vol juwelen of hoeveel ik weeg in goud,
ik zou blij zijn met het een of het ander, weet zelf niet wat
meer waard is.

God roept een engel en laat hem buigen naar Adam;
is hij dan de koning voor een dag, zegt de engel, o ja, ik zie
zijn bruid al naar hem toe lopen.

Mijn vrouw is dronken, die denkt dat ik schitterend ben en mijn adem
zoet;
hoe ik betaald wil worden, met meer leven dan ik weeg.

Wie anders zouden ze koning moeten maken, er is niemand anders
meer;
als ik koning ben hoef ik niet bang te zijn dat ze iemand
mijn plaats laten innemen, want er is niemand anders meer.

Als God als een koning is van alles wat hij ziet, maar zekerder van
zijn troon,
waarom is hij dan niet vrijgevinger naar een dichter als
Ghalib?

Ghalib en nog een

Aan het hof doen zij nog zoals vroeger,
 maar in plaats van lange optochten van paarden en olifanten
komt steeds hetzelfde paard voorbij.

Het is het beste wat gedaan kan worden met wat nog over is;
 als troost van in armen gehouden worden, waar de kleren
naar ruiken.

Er is wijn genoeg om steeds hetzelfde glas te vullen en door te geven,
 de hele nacht worden gedichten opgezegd.

Ik zeg dat ik mijn handen ga wassen, blijf een paar uur weg;
 als de nacht bijna voorbij is kom ik terug en vragen zij mij
om nog een gedicht.

Daarna ga ik als eerste naar buiten,
 zie nog de vrouw die op straat staat tot het ochtend wordt.

Zij is wie mij in het paradijs ontvangt,
 als niemand die zij aankijkt meer naar haar verlangt zegt zij
gedichten van Ghalib op.

Ghalib en de engel

Ik sta op straat en wacht op een engel, ik weet niet uit welke richting hij komt,

hoe de wereld gemaakt is, wie zou mij dat vragen, behalve een engel.

Op de laatste dag van elke week wordt de mens gemaakt;

daarom heeft een engel een lichaam als van een mens, daarna komt niets meer.

Moet ik wachten op de engel die vragen komt stellen aan de dode in zijn graf?

Hij heeft een schep bij zich, want wie dood is ligt diep in de grond.

De engel rent naar mij toe als ik mijn ogen weer aan het licht laat wennen,

hij heeft niet gehoord dat het de dag is dat de doden weer vrij zijn.

Een geluksspel spelen met een engel, wie denk je dat wint?

Als ik paraplu's verkocht zou het nooit meer regenen, niet één druppel.

Een schip in een storm, ik de enige passagier, wie denk je dat ze overboord gooien?

De engel vraagt of ik nog een keer wil spelen, mijn geluk komt zeker nog.

Ghalib is gisteren gestorven, ik sta op en ga weer zitten,

daarna kan hij, wat mij betreft, vanavond weer sterven, na honderd keer weet ik beter hoeveel mij dat uitmaakt.

Er is niet zoveel wat ik moet weten

Als ik het over Jamshid heb is het genoeg als ik weet dat hij koning van Perzië was,

dat hij de hele wereld kon zien in het glas waar hij wijn uit dronk.

Als ik het over Sikandar heb is het Alexander die Darius zijn koninkrijk afnam,

en met de vrouwen van Darius sprak alsof elk van hen al haar hele leven met hem getrouwd was.

Jamshid dronk niet alleen uit het glas waarin hij de hele wereld kon zien, hij had het ook uitgevonden,

zoals Sikandar de uitvinder van de spiegel was die hij zo ver weg als mogelijk ophing.

Khizar kan niet doodgaan omdat hij zijn schulden niet kan betalen;

niemand geeft hem een fooi – voor een koning is het een fooi – zodat hij zijn schulden kan betalen.

Khizar kan niet meer doodgaan, niet eens als liefde hem van binnenuit opeet,

hij beloofde Sikandar te zeggen waar het water was, maar stuurde hem de verkeerde richting uit.

Hoe het is als iemand die niet meer dood kan gaan een stuk met je meereist,

hij zegt dat hij de weg weet, maar hij praat ook zoveel onderweg.

Waarom ik bij je blijf, omdat je gesproken hebt met wie dood is en aan wie ik elke dag denk,

Ghalib heeft het over wat plotseling dichtbij komt als een vriend daarover vertelt.

Ghalib en God

God bekijkt ons een voor een om te beslissen of hij met een van ons
zou willen trouwen,

dan is het de laatste dag dat dat mogelijk is.

God denkt aan iemand die op hem lijkt, net als een mens,
een vogel met een gezicht aan beide kanten van zijn hoofd,
en besluit die niet te maken.

Als ik nadenk over mij en mijn verlangen, denk ik soms dat het met
mij net zo ging,

dat het een ochtend waard was om te bedenken hoe mij te
maken, en dat was genoeg.

Ik breng mijn hand naar mijn mond alsof ik een glas vasthoud
om te laten zien hoeveel ik vroeger dronk voordat ik naar
buiten ging.

Van wie ik leer zo vrijgevig te zijn,
als het vorige glas het laatste was krijg ik er altijd nog een
van jou als ik zeg dat ik wegga.

Een nacht vol sterren, Ghalib tilt die 's ochtends op
als hij een hele nacht geslapen heeft, niet ergens heen moest.

Voordeel

Wat is het voordeel als ik weet hoe iets afloopt,
dat ik kan vragen stil te zijn wie het mij wil uitleggen?

Ik kan iets niet terugvinden en ik heb overal gekeken waar ik dacht
dat het was,
zal ik eerst op andere plaatsen gaan kijken of nog een keer
op de plaatsen waar ik al was?

Het is te moeilijk om mijn weg van plaats naar plaats te vinden en te
kijken of ik kan zien wat ik probeer te vinden,
misschien kan iemand anders mij van plaats naar plaats
brengen?

Ik heb gehoord dat er nooit iets gebeurd is wat niet ook goed voor mij
was;
stilte, zacht licht over het gras, er moet toch een voordeel
voor mij in zijn.

Ik heb iedereen gezegd dat ik vanavond niet hier zou zijn,
toch ben ik niet ver weggegaan omdat ik steeds weer ging
kijken of er niet iemand voor mijn deur stond.

Dat is misschien niet de plaats waar de kans het grootst is
om mij te vinden,
maar als iemand mij daar zoekt en ik er niet ben is hij
verloren.

Ik verkoop de wijn die Ghalib drinkt als het avond geworden is,
ik laat mij betalen met wat Ghalib heeft als het avond
geworden is.

Ghalib en de engel van de dood

Als ik naakt lig met mijn ogen dicht is dat omdat ik niet bang meer ben;

maar dat telt toch alleen als iemand naast je ligt, zegt de engel van de dood.

Als de engel van de dood naar mij toe komt vraag ik om af te mogen maken waar ik mee bezig ben,

ook als hij zegt dat hij mij nu wil kussen, hij kan niet beloven hoe hij het later doet.

Ik bied aan om tegelijk ook voor hem te werken;

de engel zegt: weet je wat je gaat doen als je het een dag gedaan hebt, je gaat laten zien hoe makkelijk het is.

De vleugels van de engel van de dood zijn licht, wegen bijna niets, de wind kan ze wegblazen,

probeer er maar eens een op te tillen.

Jij met de twee vleugels in je handen,

de nacht is bijna voorbij en jij kan naast mij komen liggen totdat het ochtend geworden is.

Ghalib, waarom heb je het zo vaak over de engel van de dood, alsof je hem al zo lang kent,

je moet hem snel weer eens zien, anders denkt hij dat je niet meer over hem denkt zoals vroeger.

Uit het hoofd

Ik denk over iets na alsof ik het kwijtraak als ik tegen mijzelf zeg dat ik het nooit meer zal hebben

en ik mij herinner dat ik iemand was die nooit zomaar iets zei.

Vroeger kon ik niet meer met iemand in mijn hoofd spreken als ik niet wist waar die was,

nu kan ik ermee doorgaan, zo lang als ik wil, misschien kon ik het vroeger ook, alleen durfde ik het niet.

Alles wat je gezegd hebt wil ik opschrijven en daarna uit het hoofd leren,

om als ik wil te kunnen lezen wat ik uit het hoofd ken.

Daar komt weer iemand die zegt dat als hij voor het eerst kon schrijven,

hij zou beginnen met wat hij het makkelijkst uit zijn hoofd leert.

Overdag spreekt God met Mozes,

's nachts laat hij hem alleen zodat hij uit het hoofd kan leren wat hij gehoord heeft.

Uit het hoofd leren, maar anders dan door het zich steeds opnieuw te herinneren, zoals ik vroeger uit het hoofd leerde,

als op de eerste dag uit de gevangenis, alles is zo groot.

Schrijf maar op wat ik moet betalen

Ik dacht dat het gratis was, maar wordt gevraagd te betalen;
waar ik voor zou willen tekenen, dat betekent: als het mij
van tevoren aangeboden was had ik ja gezegd en niet om meer
gevraagd.

Ik heb hulp nodig om te blijven tussen met al mijn kracht en niet op
mijn voeten kunnen staan;
dat ik mijn glas nog moet leegdrinken is mijn excuus om te
blijven zitten.

Ik doe alsof ik iets met een vinger op de palm van mijn andere hand
schrijf,
zo vraag ik om de rekening zonder iets te hoeven zeggen.

Stoelen en tafels die omgekeerd zijn weer rechtop zetten zodat ik een
tafel kan kiezen,
dat is het werk van engelen en obers.

Mijn lichaam is gemaakt van klei, daarom kan ik op mijn handpalm
schrijven;
als ik mijn handen een dag omhooghoud kan ik de tekst niet
meer veranderen.

Zo heb ik leren schrijven, iemand schreef een zin en ik schreef een
zin daaronder, in een andere kleur;
het werd makkelijker als wij deden alsof wij over iets
onderhandelden, bijvoorbeeld over hoeveel iets kostte.

Van wie kan ik kopen wat alleen maar als een droom is, Ghalib,
ik wil in bed liggen waar het stormt en steeds weer wakker
worden met de herinnering aan de droom die ik gekocht heb.

Steeds meer vrijheid

Als je kunt beslissen of je iets doet of niet doet moet er iets zijn
waardoor je een verschil kunt zien;
dat is niet mogelijk als je aan het begin alleen bent.

Een beslissing is hetzelfde als bewegen of op dezelfde plaats blijven,
maar gezien vanuit twee verschillende punten.

Ik heb deze heldere redeneringen niet bedacht,
ik heb ze cadeau gekregen van iemand die beleefd en rustig
bleef.

De tweede zou ik willen testen, daar heb ik een slim plan voor
bedacht:
een van de twee punten iets te verschuiven.

Er zijn zo veel punten, maar jij en ik kennen er maar weinig,
misschien alleen die twee,
om nog een keer met jou alleen te zijn zou ik al mijn kleren
geven.

Je maakt maar één uitzondering op dat je niet denkt dat iets waar is
omdat jij dat wilt,
dat je meer vrij bent als je wilt vasthouden wie niets kan
vasthouden, Ghalib weet hoe dat is.

Ghalib en Mir

Mir zegt dat God schaakt als een beginner die als hij een stuk kan slaan dat altijd doet,

het is makkelijk van hem te winnen als je tegen hem kan spelen.

Wie de wereld gemaakt heeft, maar niet mij,

als hij iemand anders vergat te maken was er altijd iets wat hem eraan herinnerde, maar niets herinnerde hem aan mij.

Ik besluit ander werk te zoeken, ook als ik zo alles wat ik geleerd heb weggooi,

ik besluit in een taal te schrijven die niemand meer spreekt, ik kan niemand om hulp vragen als ik een woord niet weet.

Als wat meer wordt, welke kans wordt dan kleiner,

als ik meer woorden heb omdat elke keer als ik een nieuw woord hoorde ik het opschreef?

Ik denk dat ik wel een idee heb van wat een goed experiment is, maar het enkel kan uitleggen in een taal die ik nog niet spreek,

die ik hoop dat ik vanzelf leer als ik niets anders doe.

Ik ben gestopt met de geschiedenis van de wereld te schrijven,

ik was nog niet ver gekomen, zoiets doe je toch niet zonder vooruitbetaling.

In plaats daarvan schrijf ik een dagboek, in het Perzisch alsof dat aan het begin zo gesproken werd,

ik verzin nog liever een nieuw woord dan dat ik een woord gebruik dat uit een andere taal gekomen is.

Ik schrijf gedichten in de taal die ik spreek omdat er daarin nog bijna geen gedichten geschreven zijn,

vandaag zou ik willen zijn wie kon zeggen dat hij de volgende tien jaar niets wil doen behalve talen leren die er allang zijn.

In welke taal ik schrijf maakt niet uit, als ik ongeveer krijg waarom ik vraag,

als ik ongeveer aankom waar ik heen wilde toen ik op straat vroeg waarheen ik moest lopen.

Ghalib, je bent niet de enige die kan schrijven,

ze zeggen je dat er lang geleden ook iemand was die Mir heette.

Mir, zeggen ze, liep midden in de nacht op straat en kon niet meer verder;

het had ook stil kunnen blijven terwijl hij in een kamer van de ene hoek naar de andere heen en weer liep.

Ghalib en Hafiz

De Perzische dichters zijn stil en Ghalib komt schreeuwend binnen,
om te zeggen dat zijn gedichten er zo aankomen, kijk, daar
zijn ze al.

De regels waaraan Perzisch zich houdt en hoe het gezicht van
Perzisch zich naar iemand toe draait,
die zijn in hem, zo diep als het gaat.

De tuin van Adam is een kleine tuin, een paar stappen lang en breed,
dat is de tuin waarin Hafiz staat als het donker geworden is
en hij ergens heen wilde gaan.

Ik laat mij vastbinden aan een boom, zodat ik de tuin niet als een
schip daarheen stuur
als ik jouw stem ergens hoor.

Had ik gedacht dat de tuin leeg was, dat er geen dieren meer in
rondliepen?
Dit zijn de dieren die elkaar bij hun naam kunnen roepen,
alleen hun kinderen zijn Adam achternagestuurd.

Als de tuin verdeeld wordt kan ik er niet in blijven wachten, ook niet
in mijn deel,
want dat is alleen maar een deel op papier.

Zeg maar als eerste welk deel jij wilt hebben, daar is geen rechter bij
nodig,
lang nadat wij alles verdeeld hebben kan ik terugkomen en
zeggen: je weet niet wie ik ben, maar ik heb mij vroeger in je tuin
verstopt.

Ik help je kinderen hun gedichten te schrijven,
daarna mogen zij een brandend schip vouwen van het papier
en jou uitleggen hoe zij dat gedaan hebben.

In een kamer van het huis van Hafiz staat een schip klaar,
voor wanneer land en water bij elkaar teruggekomen zijn.

Ghalib heeft ook zo'n schip, de kinderen van een vriend hebben die
voor hem gemaakt,
en niet voor zo'n grote dag, maar voor een heel kleine.

Plan

Ik voer elke keer hetzelfde plan uit,
van tevoren had ik kunnen bedenken dat ik zou verliezen
wat mij het liefste was als er niet zou gebeuren wat ik niet kon laten
gebeuren.

Wie het van mij afgenomen heeft schrikt wakker in een droom en
geeft het mij terug,
en geeft er nog meer bij, voor de tijd dat het van hem was,
hoewel hij het niet aangeraakt heeft.

Omdat zij nog nooit een olifant gezien hebben rennen zij weg als ik
het doek wegtrek waaronder die verborgen is,
als dat misgegaan was had ik nog een ander plan en nog een,
want maar één plan hebben is zoals met een olifant op reis gaan.

Als een olifant niet verder wil in een richting knielt hij in die
richting,
zoals de olifant die van India droomt en nog in zijn droom
daarheen begint te rennen.

Ik wil vooruitsturen aan wie alles gebeurd is wat ik kan bedenken,
voordat hij weggaat wil ik hem alles vertellen wat ik weet.

Ik vraag iemand anders te blijven wachten waar ik hem kan roepen,
zodat ik hem wie al op weg is achterna kan sturen als ik mij
nog iets herinner.

Als ik van verlangen niet kan slapen nodig ik iemand uit die hetzelfde
verlangen al langer heeft,
dan kan ik van tevoren zien of wat ik nog kan leren ergens
goed voor is.